

Skandinaviske-amerikanske digitale ressurser

Norsk-amerikanske ressurser, Nasjonalbiblioteket

Nettbiblioteket, Nasjonalbiblioteket:

www.nb.no

Startside med lenker til ulike norsk-amerikanske ressurser:

<https://www.nb.no/forskning/migrasjon/>

NB! Den gamle nettsiden «Det løfterike landet» er kun tilgjengelig og med begrenset søkefunksjonalitet via nettarkivet

(<https://nettarkivet.nb.no/search/20210915043020/https://www.nb.no:443/emigrasjon/om.html>) og archive.org:

(https://web.archive.org/web/20231005052432/https://www.nb.no/emigrasjon/n_timeline.html)

grunnet sikkerhetsproblemer med siden. (Den gamle siden er fortsatt tilgjengelig i NBs lokaler) Her finnes også lenker til flere bibliografier

(https://nettarkivet.nb.no/search/20210915043020/https://www.nb.no:443/emigrasjon/n_bibli_o.html)

Databaser og bibliografier

«Litteratur om norsk-amerikanske emner»: <https://www.nb.no/bibliografi/noram/search>

Over 12 000 treff. Dekker stort sett materialet i den norsk-amerikanske samlingen. Denne samlingen ble påbegynt i 1958, med noen tidligere initiativ, og blir oppdatert (men den er ikke nødvendigvis 'komplett'). Ved søk i denne databasen uten å fylle inn noe i søkefeltet (åpent søk) får man treff på alle poster. Herfra kan man søke videre (via navigering i venstre marg) bl.a. på forfattere, genre, generelle emneord osv. For bedre visning av postene trykk på Utskrift. Trykt, og digitalisert, bibliografi om Norsk-amerikansk samling, alternativ for å orientere seg: Johanna Barstad: *Litteratur om utvandringen fra Norge til Nord-Amerika*, 1975: https://www.nb.no/items/URN:NBN:no-nb_digibok_2013101806027

Digitaliserte bøker

Endel av det norsk-amerikanske materialet er digitalisert, bl.a. drøyt 1400 bøker (avgrens på materialtypen bøker i søket i Nettbiblioteket, www.nb.no, og så på norsk-amerikansk på bibliografi/samling nederst i venstre marg):

<https://www.nb.no/search?mediatype=b%C3%B8ker&viewability=ALL&bibliography=Norsk-amerikansk>

Vi er i gang med å få digitalisert mer av materialet i Norsk-amerikansk samling, i første omgang norskspråklige bøker (fram til 1920-tallet).

Digitaliserte tidsskrifter

Mesteparten av Nordmands-Forbundet, tidsskriftet til organisasjonen med samme navn, er digitalisert:

<https://www.nb.no/search?mediatype=tidsskrift&sort=dateasc&seriestitle=%22Nordmanns-Forbundet%22&viewability=ALL> , samt noen av Nordmands-Forbundets julehefter

<https://www.nb.no/search?mediatype=tidsskrift&sort=dateasc&seriestitle=%22Nordmanns-forbundets%20julehefte%22&viewability=ALL>

Andre tidsskrifter: Ved å avgrense på materialtypen tidsskrifter i nb-søket, kan man også avgrense videre til norsk-amerikansk:

<https://www.nb.no/search?mediatype=tidsskrift&sort=dateasc&viewability=ALL&bibliography=Norsk-amerikansk>

Digitaliserte manuskripter og brev

En del brev er digitalisert; her kan man avgrense på brev og manuskripter i nb-søket, og så begynne å skrive i emnefeltet (feks Amerika og Amerikabrev):

<https://www.nb.no/search?mediatype=brev-og-manuskripter&subject=%22amerikabrev%22&viewability=ALL>

(mail ang. privatarkivmateriale, inkl. kart: spesiallesesalen@nb.no)

Sjekk også **bilder**, inkl. postkort:

<https://www.nb.no/search?mediatype=bilder>

(eller mail til bilder@nb.no)

Det jobbes også med relevante **filmer** og filmmateriale (film@nb.no), skillingsviser og annet **musikkmateriale** (musikk@nb.no).

Norske aviser

<https://www.nb.no/search?mediatype=aviser&sort=dateasc>

Digitaliserte norsk-amerikanske aviser

Norsk-amerikanske aviser (i alt 25) fra perioden etter 1884(–1992) er digitalisert (søk på materialtypen aviser, avgrens på sted: Utlandet): (I det fri: til og med 1931). (Se oversikt under) <https://www.nb.no/search?mediatype=aviser&viewability=ALL&counties=Utlandet>

Ca 280 norskamerikanske (sekulære) aviser ble utgitt mellom 1847–2010.

(Jf. oversikt i Odd S. Lovoll: *Norske aviser i Amerika*, Oslo: SAP, 2010.

<https://www.nb.no/items/bcce8ed5cbc75bea310659c0f7a0f253?page=5&searchText=odd%20lovoll>) Mange norsk-amerikanske aviser finnes på mikrofilm som kan ses på i

Nasjonalbibliotekets lokaler.

Avisene registrert under Utlandet i avis-søket: (minus 2; se lenker i oversikten)

<https://www.nb.no/search?mediatype=aviser&sort=dateasc&counties=Utlandet>

- 1) *Amerika [America] (1884-1885)*
- 2) *Decorah-Posten (1905-1970)*
- 3) *Duluth Skandinav (1938-61)*
- 4) *Fergus Falls Ukeblad (1935-1944)*
- 5) *Fremad (1896-1931)*
- 6) *Fædrelandet og Emigranten (1885)*
- 7) *Minneapolis Posten (1948-57)*
- 8) *Minneapolis Tidende (1922-35)*
- 9) *Minnesota Posten (1956-79)*
<https://www.nb.no/search?mediatype=aviser&series=Minnesota%20Posten%20>
- 10) *Norden (1885-1890)* (ukeavis utgitt 1885 i Chicago)
- 11) *Nordisk Folkeblad (1888-1889)*
- 12) *Nordisk Tidende (1891-1992)*
- 13) *Nordiske Blade (1885)*
- 14) *Norgesposten (1924-33)*
- 15) *Normanden (1940-1945)*
- 16) *Norrøna (1935-84)*
- 17) *Reform (1936-41)*
- 18) *Scandia (1919-39)*

19) *Scandinavian News (1941-45)*

<https://www.nb.no/search?mediatype=aviser&sort=dateasc&series=%22Scandinavian%20News%22>

20) *Skandinaven (1884-1940)*

21) *Viking (1948-86)*

22) *Vinland (1958-87)*

23) *Visergutten (1941-55)*

24) *Washington Posten (1928-32)*

25) *Western Viking (1961-86)*

Mikrofilmede aviser:

På mikrofilm finnes trolig de fleste av de kjente 280 avisene. I Oria: 140 titler er registrert (1800-2016) (ved søk på «sjanger og form» og «avis», avgrenset på bibliografi: norsk-amerikansk; dette søket kan være mangelfullt). De fleste titler er registrert som tidsskrift (her er det gjerne glidende overganger mellom tidsskrift og avis), de fleste av disse er på mikrofilm, trolig er det noen dublettposter. Oversikten inkluderer digitaliserte aviser.

https://bibsyst-almaprimo.hosted.exlibrisgroup.com/primo-explore/search?query=lsr46,contains,avis,AND&tab=default_tab&search_scope=default_scope&sortby=rank&vid=NB&facet=local2,include,Norsk-amerikansk&lang=no_NO&mode=advanced&offset=0&came_from=pagination_3_1

Generelle spørsmål ang. materiale ved NB: veiledningen@nb.no og Spør Nasjonalbiblioteket: <https://sporbiblioteket.nb.no/>

Sjekk ellers Lokalhistoriewiki: https://lokalhistoriewiki.no/wiki/Forside:Utvandring_til_Nord-Amerika

Apper fra DH-LAB

<https://www.nb.no/dh-lab/apper/>

NB N-gram

Bildesøk

Søk i 1800-tallets bilder

Galakser

Korpus

Konkordanser

Kollokasjoner

Navn og steder

Temaer

Emneord

Narrative buer

Dagsplott

Norsk-amerikansk: App basert på digitaliserte norsk-amerikanske aviser med bl.a. konkordanser og trender: <https://dh.nb.no/apps/norsk-amerikanske-aviser/>

Transkripsjonsmodeller ved NB

Tilgjengelige modeller for håndskrift og trykk: <https://www.nb.no/dh-lab/handskrifter/>

NorHand 1820–1940

NorFraktur 1600

NorPrint (kommer)

SamiOCR (kommer, dekker nord-, sør- og lulesamisk)

Øvrige skandinavisk digitale kilder

(tak til Anders Bo Rasmussen, Adam Hjorthén og Dag Blanck!)

Dansk-amerikansk materiale

Liste over arkiver/sider til brug i dansk/skandinavisk forskning om USA. Det Kongelige Bibliotek har også en samling, de kalder "amerikana".

Online kilder

<https://link-lives.dk/> (dansk slægtsforskning)

www.sa.dk (digitaliserede kilder i Rigsarkivet)

<https://www2.statsbiblioteket.dk/mediestream/> (danske aviser)

www.udvandrerrarkivet.dk (kilder fra udvandrerrarkivet i Aalborg)

www.ancestry.com (slægtsforskning)

<https://box2.nmtvault.com/DanishIM/jsp/RcWebSimpleSearch.jsp> (dansk-amerikanske aviser)

www.chicagohistoryresources.org/hadc (Haymarket affair)

www.familysearch.org (slægtsforskning)

<https://historyhub.history.gov/> (historisk online forum)

www.illinoislaborhistory.org (kilder til Illinois' arbejderhistorie)

<https://www.smithsonianmag.com/> (populærvidenskabelige artikler)

<https://newspapers.uflib.ufl.edu/> (historiske lokalaviser i Florida)

<https://researchworks.oclc.org/archivegrid/> (arkivmateriale i USA)

<https://worldcat.org/> (bøger og arkivmateriale i USA)

Svensk-amerikansk materiale

Digitaliserade svensk-amerikanska tidningarna:

<https://tidningar.kb.se/> (svenske aviser)

<https://www.mnhs.org/newspapers/swedishamerican>

<https://newspapers3.mnhs.org/> (svensk-amerikanske aviser)

Det pågår just nu ett projekt för att utöka samlingen med cirka 300 titlar. (Dag Blanck med i dess styrgrupp. Det tar nog minst ett år innan det är klar).

Digitaliserad bibliografi till svensk-amerikanskt arkivmaterial (från

1983): https://collections.carli.illinois.edu/digital/collection/npu_sahbc/id/2254/

- Swedish-American Archives of Greater Chicago vid North Park University has vissa samlingar digitaliserade: <https://www.northpark.edu/archives/collections/swedish-american-archives-of-greater-chicago/>

- böcker på ämnet "Swedes" vid University of

Pennsylvania: <https://onlinebooks.library.upenn.edu/webbin/book/browse?type=lcsabc&key=Swedes%20%2D%20United%20States%20%2D%20Bibliography&c=x>

- äldre volymer av Swedish-American Historical Quarterly (notera dock att detta ganska snart kommer att migreras till Project Muse av University of Minnesota

Press): https://collections.carli.illinois.edu/digital/collection/npu_sahq

- Swenson Swedish Immigration Research Center, vars digitaliserat material finns här: <https://swensoncenter.catalogaccess.com/>
Se <https://www.swensoncenter.org/newspapers>.

- American Swedish Institute, som framför allt har visuellt material digitaliserat: <https://asimn.org/experience/collections/>

- University of Washington Libraries har framför allt bilder digitaliserade: <https://digitalcollections.lib.washington.edu/digital/search/searchterm/Swedish/field/all/mode/all/conn/and/cosuppress/>. Dock finns också åtminstone en digitaliserad svensk-amerikansk oral history: <https://content.lib.washington.edu/ohcweb/sundberg.html>

- Minnesota Historical Society har en hel del digitaliserat material: https://collection.mndigital.org/catalog?utf8=%E2%9C%93&search_field=all_fields&q=swedish

- en migrationsdatabas, som främst brukas av genealoger men som skulle kunna vara av intresse även för akademiska forskare, är EmiWeb: <https://www.emiweb.se/>

Se också

Chronicling America website, hosted by the Library of Congress:

<https://chroniclingamerica.loc.gov/>

Flere norsk-amerikanske aviser vil bli digitalisert i USA, men dette ligger noe frem i tid.

Foreløpig oversikt, 23.6.24, Ruth Hemstad, NB og UiO (ruth.hemstad@nb.no)